

dienst voor
logopedie,
stottertherapie en
leerstoornissen

Nieuwsbrief 361, 30 november '10

In deze nieuwsbrief [wereld stotterdag](#) [nieuwe bevindingen dyscalculie](#) [screening dyslexie in het secundair onderwijs](#) [teamvergadering](#) [begrijpen van complexe communicatie](#) [kindertaal](#) [speciale zinnen](#)

Wereld stotterdag 22 oktober

Elk jaar organiseren 155 landen over de hele wereld in de maand oktober eigen evenementen rond de problematiek van stotteren. 1% van de wereldbevolking, dus **ongeveer 66 miljoen mensen, stotteren en ervaren dit als een ernstige belemmering in hun communicatie.**

Stotteren is een **vaak erg onderschat probleem**. De hoorbare en zichtbare stotterverschijnselen zoals herhalen of verlengen van klanken, woorddelen of woorden, of het blokkeren aan het begin en soms ook wel middenin een woord, gaan meestal samen met negatieve gevoelens als angst, spanning, frustratie, schaamte, ongemak, verdriet, ... Goed dus dat de media bij deze gelegenheid even wat extra aandacht aan dit probleem besteden.

In Nederland verscheen op wereld stotterdag de film '**Als de adem stokt**'. Deze film volgt zes stotterende adolescenten tijdens hun therapie en in hun dagelijkse activiteiten. U kunt film bekijken op www.dokument.nl. Alleen even de trailer bekijken kan op www.stotteren.nl.

In Vlaanderen bracht de vzw Best (**B**elangengroep **s**totterende mensen) een unieke 'TALKING TO YOU' single op de markt. Een lied dat iedereen aanspreekt en waarvan ze hopen dat dit het lijflied van alle stotterverenigingen over de hele wereld kan worden. Te beluisteren op www.stotteren.be.

Ook de Vlaamse film '**Stotters**' van Joke Nyssen ging in deze periode in première. Zij laat ons niet alleen kennismaken met de haperingen in het spreken van haar broer maar ook met de haperingen in zijn leven. Zij volgt Jef tijdens zijn lange maar toch wel succesvolle therapie bij collega- stottertherapeut Gert Reunes (een zeer verdienstelijk man die wat mediabelangstelling zeker niet schuwt), op school en thuis. De film wordt alleen te koop aangeboden bij de producer.

Heel belangrijk is dat steeds meer ouders, kleuterleidsters, huisartsen, ... inzien dat een vroegtijdige doorverwijzing van (zeer) jonge stotterende kinderen naar een gespecialiseerd stottertherapeut zeer veel ellende kan besparen! Alle wetenschappelijk onderzoek bevestigt dit!

Drie criteria voor snelle doorverwijzing :

- *Ouders maken zich zorgen over het onvloeïend spreken van hun peuter.*
- *Het onvloeïend spreken duurt al enkele maanden*
- *Het kind vertoont tekenen van spanning of ongemak tijdens het spreken of spreekt steeds minder.*

Dyscalculie : recente wetenschappelijke bevindingen

Dyscalculie is een rekenstoornis bij normaalbegaafde personen die goed horen en zien en normaal onderwijs genieten en die beantwoorden aan volgende **criteria** : **een ernstige rekenachterstand, hardnekkige problemen, het aangeleerde raakt moeilijk of niet geautomatiseerd**. Dyscalculie komt voor bij 5% van de lagere schoolleerlingen. Er zijn verschillende vormen van dyscalculie en vaak gaat dyscalculie samen met één of meerdere andere ontwikkelingsstoornissen zoals dyslexie, ADHD, motorische coördinatioestoornissen, ...

Uit **recent hersenonderzoek** met magnetische resonantie beeldvorming (MRI) aan de K.U. Leuven, blijken bij leerlingen met en zonder dyscalculie duidelijke verschillen in de werking van specifieke hersengebieden (de voorhoofdskwab en de slaapkwab). Momenteel is echter nog onduidelijk of deze vaststellingen *oorzaak* zijn van de dyscalculie dan wel *gevolg*.

Screening van dyslexie in het secundair onderwijs.

Eind oktober zocht Patrick samen met een leerlingenbegeleider van een secundaire school uit de regio naar de meest efficiënte manier om dyslectische leerlingen te selecteren uit een spellingonderzoek bij alle eerstejaars om hen daarna zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Een kort, eerder makkelijk en genormeerd zinnendictiee met een goede foutenanalyse vormt het uitgangspunt. Bij leerlingen die hierop (erg) zwak scoren moet dan de voorgeschiedenis worden bekeken: rapporten uit de lagere school, een interview waaruit moet blijken of de leerling al dan niet al veel extra inspanning aan spelling besteedde of nog besteedt, of de leerling bijkomende ondersteuning genoot en of er familiaal dyslexie aanwezig is. Omdat eerstejaars in september vaak nog wat onwennig zijn op school en omdat heel wat aspecten van de spelling nog even opgerakeld worden tijdens het eerste trimester lijkt afname van een screening in januari betrouwbaarder.

Voor alle duidelijkheid : **dyslexie is aangeboren en wordt best zo snel mogelijk vastgesteld**. Dit kan soms reeds in een eerste leerjaar en zeker in een tweede leerjaar! Gepaste maatregelen kunnen er dan al toe bijdragen dat kinderen met dyslexie gemotiveerd en positief blijven, ook bij lees- en spellingopdrachten.

Teamvergadering

Op 15 november wisselden een aantal teamleden opnieuw vragen, ervaringen en materiaal uit tijdens een gezellige teamvergadering. Kim besprak er onder andere het nieuwe rekenprogramma 'Sprint naar de 100' en Patrick overliep het nieuwste lees- en spellingonderzoek van P.Dudal, bestemd voor de bovenklassen van het lager onderwijs. Ook de grote inhoudelijke verschillen tussen de verschillende rekenmethodes die momenteel gebruikt worden in lagere scholen in onze regio kwamen aan bod.

Kinderen begrijpen complexe communicatie sneller dan je denkt!

Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat kinderen al vanaf hun vierde jaar begrijpen of iets ironisch of sarcastisch bedoeld is of niet. Eerder dacht men dat dit kinderen dit onderscheid pas vanaf hun achtste levensjaar konden maken.(bron:Logopedie en Foniatrie, nov. 2010, www.scientias.nl)

Spontane kindertaal... echt gehoord!

Bij een bezoek aan het kerkhof naar aanleiding van Allerheiligen en Allerzielen vraagt een leerling van het tweede leerjaar aan de juf : *"Juf, wat betekenen die cijfers op de graven?"* Alvorens juf hem van antwoord kan dienen antwoordt één van zijn medeleerlingen: *"Dat zijn de telefoonnummers natuurlijk!"*

Vreemde maar correcte zinnen. (uit Tongbrekers, uitgeverij Dubbelzes)

Even uitproberen....en de juiste intonatie proberen te vinden:

'Als achter vliegen vliegen vliegen vliegen vliegen vliegen vliegen achterna.'

'Zij zei dat zij zei dat zij zei dat zij wat zei.'

'Mijn zeven zeven zeven zeven keer beter dan jouw zeven zeven zeven kunnen.'

'Voor was was was was was is.'

Wenst u onze nieuwsbrief niet langer te ontvangen, mail dan naar pittery@evonet.be met vermelding 'uitschrijven nieuwsbrief'.